

ULUSLARARASI KATILIMLI TÜRK TORAKS DERNEĞİ 27. YILLIK KONGRESİ

İKLİME SES OL, DÜNYAYA NEFES

29 NİSAN – 3 MAYIS 2024

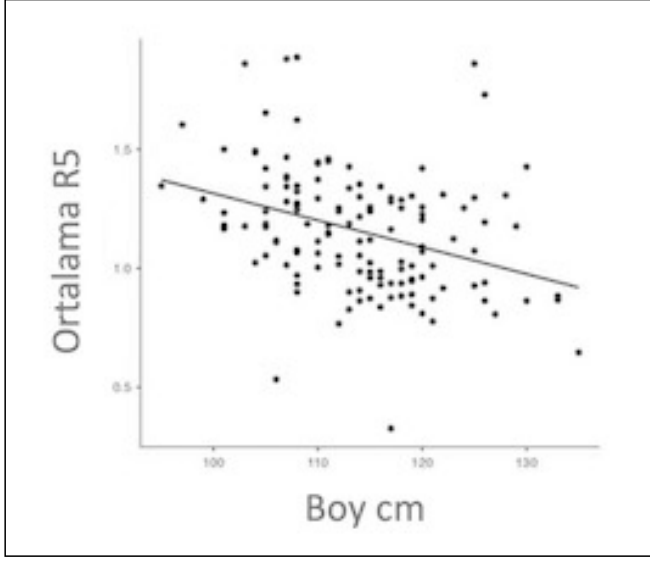
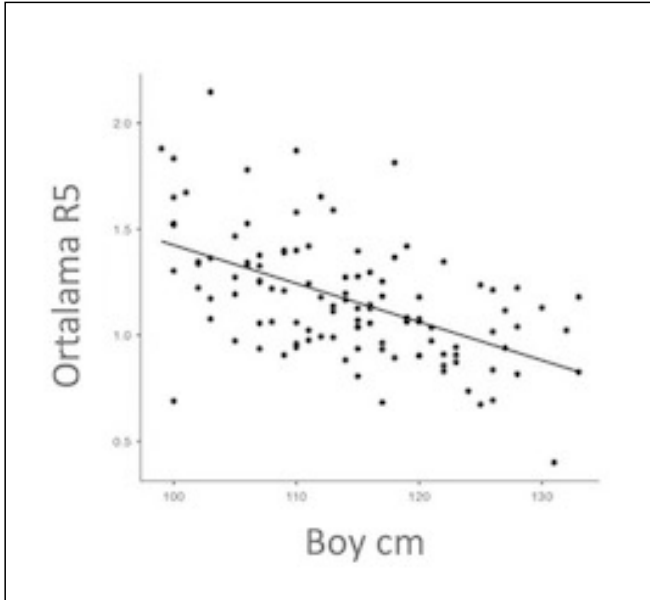
ELEXUS HOTEL & KONGRE MERKEZİ, GİRNE - KKTC

Bildiri Kitabı

Türk Toraks Derneği'nin Yayınıdır

ISBN: 978-625-6615-09-0

Sonuç: Üç-sekiz yaş arası normal Türk çocukları için referans denklemlerinin gösterildiği bu bulgular, çocuklarda sağlık ve hastalık durumlarında hava yolu dinamiklerinin değerlendirilmesinde değerli olacaktır.

Anahtar kelimeler: İmpuls Osilometri, Çocuk, Normal

SB-148

ÇOCUKLUK ÇAĞI İNTERSTİSYEL AKCİĞER HASTALIKLARINDA MALNUTRİSYONUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE MALNUTRİSYONUN KLİNİK BULGULAR VE SOLUNUM FONKSİYONLARI ÜZERİNE ETKİSİ: ULUSAL KAYIT SİSTEMİ VERİLERİMİZ

Tuğba Ramaslı Gürsoy¹, Nagehan Emiralioğlu Ordukaya², Elmas Ebru Yalçın², Saniye Girit³, Ayşe Ayzıt Kılınç⁴, Tuğba Şişmanlar Eyüboğlu⁵, Sevgi Pekcan⁶, Güzin Cinel⁷, Nazan Çobanoğlu⁸, Yasemin Gökdemir⁹, Diclehan Orhan¹⁰, Berna Oğuz¹¹, Deniz Doğru², Uğur Özçelik², Didem Alboğa², Sinem Can Oksay³, Gülay Bilgin³, Deniz Mavi Tortop³, Çiğdem Korkmaz⁴, Berrak Öztosun⁴, Azer Kılıç Başkan⁴, Handan Kekeç⁵, Nilgün Kula⁵, Ayşe Tana Aslan⁵, Gökçen Ünal⁶, Fatma Nur Ayman⁶, Hanife Tuğçe Çağlar⁶, Ece Ocak¹², Bahar Girgin Dindar¹², Figen Gülen¹²

¹T.C. Sağlık Bakanlığı Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²Hacettepe Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

³İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁴İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁵Gazi Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁶Necmettin Erbakan Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁷T.C. Sağlık Bakanlığı Ankara Şehir Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁸Ankara Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁹Marmara Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

¹⁰Hacettepe Üniversitesi, Patoloji Anabilim Dalı

¹¹Hacettepe Üniversitesi, Radyoloji Anabilim Dalı

¹²Ege Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç: Malnutrisyon, kronik akciğer hastalığı olan çocukların prognozunu olumsuz yönde etkilemektedir. Çocukluk çağı interstisyel akciğer hastalıklarında (chILD) malnutrisyon ile ilgili veriler oldukça kısıtlıdır. Bu çalışmada, chILD Türkiye veri tabanına kayıtlı hastalarda malnutrisyon sıklığının değerlendirilmesi ve malnutrisyonun klinik bulgular ve solunum fonksiyonları üzerine etkisinin incelenmesi hedeflenmiştir.

Yöntem: Bu retrospektif kohort araştırmada 2022-2023 yıllarında chILD Türkiye veri tabanındaki hastaların yaşları, cinsiyetleri, yakınmaları, sistemik hastalıkları, fizik muayene bulguları, laboratuvar sonuçları, radyolojik bulguları, tanısal testleri, tedavileri ve tanıları kaydedildi. Malnutrisyon, iki yaş altındaki hastalar için vücut ağırlığı (VA)/boy z-skorunun <-1,0; iki yaş üzerindeki çocuklar için vücut kitle indeksi (VKİ) z-skorunun <-1,0 olması olarak tanımlandı. Malnutrisyonu olan ve olmayan çocukların klinik ve laboratuvar bulguları karşılaştırıldı.

Bulgular: Veritabanında kayıtlı olan 667 hastanın 570'i çalışmaya dahil edildi. Hastaların 264'ü (%46,3) kızdı. Hastaların yaş ortancaları 10 (6-16) yılı. İki yaş altında 11 hastanın (iki yaş altı n:28; %39,2), iki yaş üstünde 184 hastanın (iki yaş üstü n:542; %33,9) malnutrisyonu mevcuttu. İki yaş altındaki hastalarda malnutrisyonu olan çocuklarda A4-DPLD-Alveolar sürfaktan bölgesi ile ilişkili (n:4, %36,3), iki yaş üstü çocuklarda ise B2-DPLD-İmmün intakt konakta, maruziyet ilişkili (enfeksiyöz/non-enfeksiyöz) (n:53, %28,8) grup en sık görülen chILD kategorileriydi. İki yaş altındaki malnutrisyonu olan çocukların ortalanca VA z-skoru -2,95 (-4,05--2,51), boy z-skoru -2,70 (-3,06--2,20)'di ve malnutrisyonu olmayanlara göre anlamlı düşüktü (p<0,001;p<0,001). İki yaş üstünde malnutrisyonlu çocukların

ortanca VKİ z-skoru -2,08 (-3,20--1,48), boy z-skoru -1,0 (-1,74--0,11)'di ve malnutrisyonu olmayanlara göre anlamlı düşüktü ($p<0,001$; $p<0,001$). İki yaş altındaki malnutrisyonlu çocukların yakınma süresi ortanca 53 (29-162) gün, iki yaş üstü çocukların ise 99 (24-364,5) gündü ve malnutrisyonu olmayanlarla anlamlı fark saptanmadı ($p:0,611$; $p:0,237$). İki yaş altındaki çocuklarda başvuru yakınmalarında malnutrisyonu olan çocuklarla olmayanlar arasında fark saptanmadı ($p>0,05$). İki yaş üstündeki çocuklarda malnutrisyonu olmayanlarda hemoptizi anlamlı fazlaydı ($n:25$, $n:5$; $p:0,041$). İki yaş üstündeki malnutrisyonu olan çocukların dördünde (%2,2) gastrotomi mevcuttu ve malnutrisyon olmayan çocuklara göre anlamlı fazlaydı ($p:0,029$). İki yaş altı malnutrisyonu olan çocukların dördünün (%36,4), iki yaş üstü çocukların 33'ünün (%17,9) kalp hastalığı vardı ve malnutrisyonu olmayanlara göre anlamlı yüksekti ($p:0,012$, $p:0,009$). İki yaş altı malnutrisyonu olan çocukların sekizinin (%72,7), iki yaş üstü çocukların 44'ünün (%23,9) oksijen desteği gereksinimi vardı ve malnutrisyonu olmayanlara göre anlamlı yüksekti ($p:0,049$, $p:0,002$). İki yaş üstündeki malnutrisyonu olan çocukların ortanca FEV1'i %59 (42-77), FVC'si %62 (41-84) ve FEF25-75'i %87 (28-133) idi ve malnutrisyonu olmayanlara göre anlamlı düşüktü ($p<0,001$; $p:0,006$; $p:0,021$ sırasıyla). İki yaş üstündeki malnutrisyonu olan çocukların ortanca DLCOadj'si %49 (38-88)'du ve malnutrisyonu olmayanlara göre anlamlı düşüktü ($p:0,010$). Toraks bilgisayarlı tomografi sonuçlarında iki yaş altı malnutrisyonu olan çocukların dördünde (%40,0) interseptal kalınlaşma, iki yaş üstü çocukların 26'sında (%13,6) amfizem mevcuttu ve malnutrisyonu olmayanlara göre anlamlı yüksekti ($p:0,009$; $p:0,002$). İki yaş altı malnutrisyonu olan çocuklarda pulmoner hipertansiyon saptanmazken, iki yaş üstünde 25'inde (%13,5) mevcuttu. İki yaş üstü malnutrisyonu olan çocuklarda yakınma süresi ile FVC yüzdesi arasında düşük dereceli negatif korelasyon saptandı ($r:-0,340$, $p:0,046$). İki yaş üstü malnutrisyonu olan çocuklarda VKİ z-skoru ile FEV1 z-skoru arasında kuvvetli pozitif korelasyon saptandı ($r:0,857$, $p:0,014$). İki yaş üstü malnutrisyonu olan çocuklarda 6DYT sırasında minimum oksijen saturasyonu yüzdesi ile FEV1 yüzdesi arasında kuvvetli pozitif korelasyon saptandı ($r:0,823$, $p:0,023$).

Sonuç: Çalışmamızda chILD Türkiye veri tabanında kayıtlı hastalarda malnutrisyon sıklığının yüksek olduğunu ve malnutrisyonun solunum fonksiyonlarını olumsuz etkilediğini saptadık. Malnutrisyonu olan hastalarda eşlik eden kalp hastalığı oranının yüksek olması hastaların rutin kardiyak değerlendirmelerinin gerekli olduğunu göstermektedir. Bu nedenle hastaların izleminde, belli aralıklarla beslenme durumlarının gözden geçirilmesi ve gerektiğinde ek beslenme desteğinin sağlanması önemli yer tutmaktadır.

Anahtar kelimeler: Malnutrisyon, İnterstisyel Akciğer Hastalığı, Çocuk

SB-149

EVALUATION OF SOCIAL DETERMINANTS OF HEALTH IN PEOPLE WITH CYSTIC FIBROSIS LIVING AT THE AFFECTED AREAS OF DEVASTATING EARTHQUAKE IN TURKEY: MULTICENTER-STUDY

Şeyda Karabulut¹, Velat Şen², Beste Özsezen³, Ali Özdemir⁴, Suat Savaş⁵, Hadice Selimoğlu Şen², Gaye İnal⁶, Mahir Serbes⁶, Pelin Asfuroğlu⁷, Ezgi Çay⁸, Erdem Topal⁹, Melih Hangül¹⁰, Almala Pınar Ergenekon¹, Ela Erdem Eralp¹, Sedat Öktem¹¹, Zeynep Seda Uyan¹², Fazilet Karakoç¹, Bülent Karadağ¹, Yasemin Gökdemir¹

¹Marmara Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²Dicle Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

³Şanlıurfa Haliliye İlçe Sağlık Müdürlüğü Verem Savaş Birimi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁴T.C. Sağlık Bakanlığı Mersin Şehir Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁵Gaziantep Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁶Çukurova Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁷T.C. Sağlık Bakanlığı Gaziantep Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁸T.C. Sağlık Bakanlığı Hatay Devlet Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

⁹İnönü Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

¹⁰T.C. Sağlık Bakanlığı Adana Şehir Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

¹¹Özel İstanbul Medipol Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

¹²Özel Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Aim: Background: Recent interest in health and wellness highlights the impact of the social determinants of health (SDH). The WHO defines SDH as "the conditions in which people are born, grow, live, work, and age" and "the basic enabling factors of these conditions." Our study focused on identifying the challenges patients with Cystic Fibrosis (pwCF) face after a severe earthquake beyond medical care.

Method: Methods: Using the 'Your Current Life Situation' survey, we assessed SDH among pwCFs in The CF Center in the earthquake zone, with parents responding for under the age of 18 years and adult pwCFs self-responding.

Result: Results: A total of 224 pwCF were included in our study from Diyarbakır, Şanlıurfa, Mersin, Gaziantep, Adana, Hatay and Malatya cities. 54% were male ($n=120$), mean age was 8.1 (SD $\pm$ 5.3) years. Of the patients, 92% ($n=207$) were aged <18 years. Median values of the BMI z-score (IQR) was -0.7(-1.7;0.3). Of the patients, 74% ($n=166$) had an income below the hunger threshold and 20% ($n=44$) had an income below the poverty threshold. When the SDH six domain was examined, it was observed that the highest level of insecurity was in the social domain (88%, $n=98$). This was followed by food insecurity (86%) and transportation insecurity (62%).

Conclusion: Conclusion: The challenges and issues associated with CF family experiences living in the earthquake zone will be systematically identified and appropriate resources will be created to address them.

Key words: Cystic Fibrosis, Quality Of Life, Environment

popülerleşen bir tanı aracıdır. Çalışmamızın amacı, KF hastalarında akciğer hastalığı değerlendirmesinde kullanılan geleneksel parametrelerin, diyafragma kalınlığı ölçümünün ilk kez eklendiği yeni bir skorlama sisteminin kullanıldığı LUS bulguları ile karşılaştırmasıdır.

Yöntem: LUS radyoloji uzmanı tarafından konvansiyonel genel görüntüleme cihazı ile ve pediatrik göğüs hastalıkları uzmanı tarafından kablolu el cihazı ile yapılarak ayrı ayrı skorlandı. Küçük (<10 mm) ve büyük (>10 mm) konsolidasyonlar, plevra anormallikleri, B çizgileri (sayı ve birleşme eğilimi) ve diyafragma kalınlığı ile LUS skorlandı. Akciğer radyografisini (CXR) değerlendirmek için Modifiye Chrispin-Norman skoru kullanıldı. Yaş, cinsiyet, BMI, FEV1(%), FVC(%), pankreatik yetmezlik, kolonizasyon durumu ve mutasyon (delF508 olan/olmayan) karşılaştırmalı analizlerde kullanıldı.

Bulgular: 35 hastanın yaş ortalaması 7.17 ± 4.80 yılı; %62.9'u (n:22) kadındı. Cihazlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı ($t:2.17; p>0.01$) ve yüksek düzeyde korelasyon vardı ($r:0.91$). LUS skorları ile, CXR skorları ($r:0.49$), delF508 mutasyon varlığı ($r:0.36$), kolonizasyon durumu ($r:0.28$), anormal FEV1 ($r:-0.42$) ve anormal FVC ($r:-0.43$) arasında korelasyon saptandı. Diyafragma kalınlığı ölçümü eklenerek tanımlanan yeni LUS skorlaması ile bu ilişkinin daha da güçlendiği gösterildi (Tablo 1). LUS skorları ile yaş, cinsiyet, VKİ ve pankreas yetmezliği arasında korelasyon bulunmadı.

Tablo 1. Demografik veriler ve korelasyon sonuçları

	mean $\pm$ sd	Korelasyon Sonuçları (r)	
		LUS-ketcihaz	LUS-dkskoru
LUS-ketcihaz	2,37($\pm$ 1.93)	0,91	0,98
LUS-ketcihaz	2,00($\pm$ 1.82)		0,97
LUS-dkskoru	2,77($\pm$ 1.93)		
CXR skoru	3,00($\pm$ 3.31)	0,49	0,50
FEV1 (%)	88,56($\pm$ 14.65)	-0,42	-0,43
FVC (%)	82,65($\pm$ 13.96)	-0,43	-0,45
VKI	16,78($\pm$ 3.45)	-0,10	-0,14
delF508 mutasyonu (n(%))	15(%42,9)	0,36	0,30
Kolonizasyon durumu (n(%))	20(%57,1)	0,28	0,38

LUS-ketcihaz: Konvansiyonel genel görüntüleme cihazı ile yapılan akciğer ultrasonografisi skoru
LUS-ketcihaz: Kablolu el tipi cihaz ile yapılan akciğer ultrasonografisi skoru
LUS-dkskoru: Diyafragma kalınlığı ölçümünün eklendiği skorlama

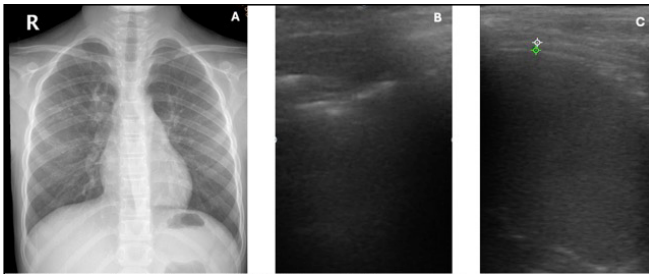

Figure 1: Aynı hastanın akciğer radyografisi (A), kablolu el tipi ultrasonografi cihazı ile uygulanan akciğer ultrasonografisindeki subpleval konsolidasyon (B) görünümü ve diyafragma kalınlığı (C) ölçümü

Sonuç: Klinisyenler tarafından poliklinikte stetoskop gibi kullanılabilen kablolu el cihazı aracılığı ile uygulanabilen LUS, non-invaziv, hızlı, radyasyon içermeyen, tekrarlanabilir, gerçek zamanlı, düşük maliyetli bir tanı aracıdır. KF hastalarında akciğer hastalığı değerlendirmesinde daha fazla ve güvenilir bilgi sağlayabilir.

Anahtar kelimeler: Akciğer Ultrasonografisi, Kistik Fibrozis, Diyafragma Kalınlığı, Lus, Kf, Skor

SB-154

ÇOCUKLUK ÇAĞI İNTERSTİSYEL AKCİĞER HASTALIKLARI KAYIT SİSTEMİNDE YER ALAN POSTENFEKSİYÖZ BRONŞİOLİTİS OBLİTERANS HASTALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Nilgün Kula¹, Ayşe Tana Aslan¹, Tuğba Şişmanlar Eyüboğlu¹, Handan Kekeç¹, Sinem Can Oksay², Gülay Bilgin², Aslı İmran Yılmaz³, Hanife Tuğçe Çağlar³, Ece Ocak⁴, Figen Gülen⁴, Halime Nayır Büyükhahin⁵, Birce Sunman⁵, Hanife Büşra Küçük⁶, Erkan Çakır⁷, Ayşen Bingöl⁸, Abdurrahman Erdem Başaran⁸, Fazılcan Zirek⁹, Merve Nur Tekin⁹, Çiğdem Korkmaz¹⁰, Bülent Karadağ¹¹, Ela Erdem Eralp¹¹, Melih Hangül¹², Şule Selin Soydaş¹³, Mehmet Köse¹⁴, Beste Özsezen¹⁵, Tuğba Ramaslı Gürsoy¹⁶, Zeynep Seda Uyan¹⁷, Cansu Yılmaz Yeğit¹⁸, Saniye Girit², Sevgi Pekcan³, Nagehan Emiralioğlu Ordukaya⁵, Ebru Yalçın⁵, Nazan Çobanoğlu⁹, Ayşe Ayzıt Kılıncı¹⁰, Yasemin Gökdemir¹¹, Güzin Cinel¹³, Diclehan Orhan¹⁹, Berna Oğuz²⁰, Ahmet Cevdet Ceylan²¹, Nural Kiper⁵

¹Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

²İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

³Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Konya

⁴Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, İzmir

⁵Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

⁶Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

⁷İstinye Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

⁸Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Antalya

⁹Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

¹⁰İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

¹¹Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

¹²Gaziantep Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Kliniği, Gaziantep

¹³Ankara Şehir Hastanesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Kliniği, Ankara

¹⁴Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, Kayseri

¹⁵Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Kliniği, Şanlıurfa

¹⁶Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Kliniği, Van

¹⁷Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul

¹⁸Başakşehir Çam and Sakura Şehir Hastanesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları Kliniği, İstanbul

¹⁹Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Patoloji Ana Bilim Dalı, Ankara

²⁰Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radyoloji Ana Bilim Dalı, Ankara

²¹Ankara Şehir Hastanesi, Tıbbi Genetik Bölümü, Ankara

Giriş ve Amaç: Postenfeksiyöz bronşiolitis obliterans (PİBO), çocuklarda nadir görülen kronik obstrüktif bir akciğer hastalığıdır. Türkiye Çocukluk Çağı İnterstitiyel Akciğer Hastalıkları Kayıt Sistemi'nde (chILD-TR) yer alan PİBO'lu hastaların demografik, klinik, radyolojik bulgularını değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem: 2022-2023 yıllarında chILD-TR veri tabanında yer alan PİBO'lu hastaların yaş, cinsiyet, şikayet, şikayetlerin başlama yaşı, başvuru yaşı, bilinen sistemik hastalık, fizik muayene bulguları, laboratuvar sonuçları, radyolojik bulguları, yapılan tanısal testler ve tedaviler kaydedildi.

Bulgular: Çalışmaya 180 hasta alındı, %61,1'i erkekti. Hastaların ortalama güncel yaşı 103,23(13-364), şikayetlerin başlama yaşı 25,96 (0-233,1), hastaneye başvuru yaşı 48,65(0-303,9) aydı. Hastaların %24,4'ünde yenidoğan yoğun bakım yatış öyküsü, %12,2'sinde yenidoğan döneminde mekanik ventilatör öyküsü vardı. Hastaların %56,1'inde tekrarlayan alt solunum yolu enfeksiyonu öyküsü, %17,8'inde büyüme geriliği vardı. En sık görülen semptom öksürük (%77,8) ve hırıltıydı (%66,1). Hastaların %8,3'ünde konjenital kalp hastalığı vardı. Hastaların %12,8'inde oksijen, %3,3'ünde noninvaziv mekanik ventilasyon kullanım öyküsü vardı. En sık fizik muayene bulgusu ronküs (%61,7) ve raldi (%53,3). Toraks BT'de tüm hastalarda mozaik perfüzyon paterni vardı; diğer sık bulgular havalanma artışı (%42,8), bronş duvarında kalınlaşması (%41,1), buzlu cam dansitesi idi (%34,4). Ortalama FEV1, FVC ve MEF25-75 değerleri sırasıyla %61.12±21.68, %66.45±22.55 ve %50.26±28.10'du. En sık enfeksiyöz etken adenovirüs (%17,2), influenza (%5,6) ve respiratuar sinsityal virüstü (%5,6). Hastaların %32,2'si oral steroid, %31,1'ü inhaler steroid, %13,9'u pulse steroid, %10'u azitromisin tedavisi almıştı. Takip süresi 85.24±68.29 aydı. İki hasta kaybedildi.

Sonuç: Literatürde PİBO etiyojisi, kliniği, tedavisi, takibi hakkında geniş hasta serilerini içeren veriler sınırlıdır. Hastaların semptomların başlamasından yaklaşık 2 yıl sonra bir çocuk göğüs hastalıkları uzmanına yönlendirilmesi nedeniyle hekimlerin PİBO konusunda daha iyi farkındalığa ihtiyacı vardır. Hasta kayıt sistemleri farkındalığın artırılmasında önemli bir role sahiptir.

Anahtar kelimeler: Postenfeksiyöz Bronşiolitis Obliterans, İnterstitiyel Akciğer Hastalıkları, Çocuk

SB-155

SİLİKOZİS OLGULARINDA ROMATOLOJİK HASTALIK, TÜBERKÜLOZ SIKLIĞI, PREMATÜR ÖLÜMLER VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

E. Şeyma Karaketir¹, Derya Giakoup¹, Özlem Kar Kurt², Elif Altundaş Hatman², Zeki Kılıçaslan³

¹İstanbul Üniversitesi, Meslek Hastalıkları

²T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Meslek Hastalıkları

³İstanbul Galata Üniversitesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç: Silika maruziyeti silikozisle birlikte artmış romatolojik hastalık (romatoid artrit (RA), skleroderma, sistemik lupus eritematozus (SLE) vb gibi) ve tüberküloz ile de ilişkilidir. Silikotüberküloz olgularında mortalitenin 3,7 kat daha fazla olduğu ve silikotüberkülozun %16,5 oranında erken ölümle sonuçlandığı ve erken ölüm riskinin bu olgularda 2,6 kat arttığı gösterilmiştir (1, 2). Çalışmamızda silikozis tanısı alan olguların klinik özellikleri, iş öyküleri, romatolojik hastalık, tüberküloz, prematür ölüm sıklığı ve etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: İstanbul Tıp Fakültesi ve İstanbul Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi'nde 2007-2022 yılları arasında silikozis tanısı alan 345 olgu retrospektif olarak incelenmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan olgu formunda doğum tarihi, çalışılan sektör, meslek hastalığı tanı tarihi, riskli iş kolunda toplam çalıştığı yıl ve çalışmaya başlama yaşı, sigara kullanımı, ilk başvuruda ölçülen solunum fonksiyon testleri ve tanı sırasında yapılan İLO pnömokonyoz radyografileri uluslararası sınıflandırması, takipte gelişen tüberküloz ve romatolojik hastalık varlığı ve ölen hastalar için ölüm tarihi kay-

dedilmiştir. İkili değişkenlerin karşılaştırılmasında Ki-kare, Fisher testi, Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis testi kullanılarak gruplar arasında istatistiksel açıdan fark olup olmadığı incelenmiştir. Çok değişkenli analizde lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. p değerinin 0.05'in altında olduğu durumlar istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar şeklinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Olguların %99,1'i erkek, tanı sırasında yaş ortancası 37 yaş (16-71), ilk maruziyet yaş ortancası 22 yaş (10-50), silika maruziyet süre ortancası 8 yıl (2 ay-60 yıl)'dır. Olguların en sık çalıştığı işler sırasıyla kot kumlama (46,7), diş teknisyenliği (%21,2), cam kumlama (%7,5), metal işçiliği (%4,9), granit/yapay taş imalatı (%4,3), seramik üretimi (%2,9) ve teflon tava üretimidir (%2,9). Sigara kullanımı incelendiğinde; %25,5'i içmezken, %28,5'i halen sigara içmekte ve %46'sı bırakmıştı. İLO pnömokonyoz radyografileri uluslararası sınıflandırmasına göre tanı anındaki akciğer grafileri değerlendirildiğinde %50,3'ünde Progresif Masif Fibrozis (PMF) vardı. En çok 15 yıl süren izlem sonucu olgularda romatolojik hastalık sıklığı %12,4 (n=38), tüberküloz sıklığı %32,9 (n=105)'dir. Olguların %27,2 (n=94)'si yaşamını kaybetmişken ölümlerin %93,6'sı prematür ölümdür. Romatolojik hastalık dağılımı sırasıyla RA (%45,9), skleroderma (%27), undiferansiyel bağ doku hastalığı (%18,9) ve SLE (%8,1)'dur. Romatolojik hastalıkla ilişkili faktörler tek değişkenli analizle incelendiğinde; romatolojik hastalık sıklığı kumlama yapılan sektör çalışanlarında, tanı yaşı daha küçük olanlarda, ilk maruziyet yaşı küçük olanlarda ve silika maruziyet süresi daha düşük olanlarda istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur (p<0,05). Romatolojik hastalık varlığı lojistik regresyon analiz ile incelendiğinde yalnızca silika ilk maruziyet yaşı düştükçe RH sıklığının arttığı saptanmıştır (adjusted Odds Ratio (aOR) = 0,94, %95 Güven Aralığı (GA) = 0,92 - 0,98). Prematür ölümlerle ilişkili faktörlerden sigara maruziyet süresi uzun, ilk maruziyet yaşı büyük, tanıda PMF lezyonu, fonksiyonel kaybı (FVC %80 altında ve FEV1/FVC 70'in altında) olanlar ve takipte tüberküloz geçirenler istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<0,05). Prematür ölümler çok değişkenli analizle incelendiğinde ise silika ilk maruziyet yaşı düştükçe (aOR = 0,94; %GA = 0,90 - 0,98) prematür ölüm riskinin arttığı saptanmış olup prematür ölen hastalarda tüberküloz geçirme sıklığının 2,69 kat (%95 GA = 1,23 - 5,89) daha sık olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Silikozis hastaları romatolojik hastalık ve tüberküloz gelişimi açısından riskli bir gruptur ve kontrol takiplerinde bu durum göz önünde bulundurulmalıdır. Bu çalışma kot kumlama dışında da kumlamanın yasaklanmasının önemini ve prematür ölümlerin önlenmesinde tüberküloz profilaksisinin gerekliliğini bir kez daha ortaya koymaktadır. Silikozisli hastalarda prematür ölümle ilişkili risk faktörlerine daha büyük örneklemelerde planlanan boyamsal çalışmalar ışık tutabilir.

Anahtar kelimeler: Meslek Hastalıkları, Silikozis, Romatolojik Hastalık, Prematür Mortalite